

I

Trouwdag

Open dat kistje, Jorg.

Ik keek ernaar. Een koperen kistje met een doornenpatroon, zonder slot of hendel.

Open dat kistje, Jorg.

Een koperen kistje. Niet groot genoeg voor een hoofd. Een kindervuist zou er wel in passen.

Een kelk, het kistje, een mes.

Ik keek naar het kistje en de doffe weerschijn van het haardvuur. De warmte drong niet tot mij door. Ik liet het opbranden. De zon zakte en schaduwen namen de kamer in bezit. De sintels hielden mijn blik gevangen. Middernacht breidde zich uit in de zaal en nog steeds verroerde ik me niet. Ik voelde me alsof ik uit steen gehouwen was, alsof bewegen zondig was. Mijn spieren stonden bol van de spanning. Die zinderde langs mijn jukbeenderen en verkrampte in mijn kaak. Ik voelde de nerven van het tafelblad onder mijn vingertoppen.

De maan kwam op en schilderde spooklicht op de plavuizen. De maneschijn vond mijn kelk met de onaangeroerde wijn en liet het zilver glanzen. Wolken verzwoegen de hemel en in het donker viel regen, door oude herinneringen verzacht. In de kleine uren, verlaten door vuur, maan en sterren, greep ik naar mijn mes. Ik plaatste de scherpe snede op mijn pols.

Het kind lag nog in de hoek. De verwrongen ledematen van een lijk, en geen ene smid in 't land die het ooit weer maken kan. Soms heb ik het gevoel dat ik meer spoken dan mensen heb ge-

zien, maar dit jongetje, dit kind van vier, achtervolgt me.

Open het kistje.

Het antwoord zat in dat kistje. Zoveel wist ik wel. Het jochie wilde dat ik het open zou maken. Meer dan de helft van mij wilde dat ook, wilde dat die herinneringen naar buiten zouden stromen, hoe duister ook, hoe gevaarlijk ook. Het had net zo'n aantrekkingskracht als de rand van de afgrond. Die werd elk moment sterker en beloofde bevrijding.

'Nee.' Ik keerde mijn stoel naar het raam en de regen, die nu de tint van sneeuw aannam.

Ik had het kistje meegenomen uit een woestijn die je kon verzeuren zonder daar de zon voor nodig te hebben. Vier jaar heb ik het bewaard. Ik kan me niet herinneren wanneer ik het voor het eerst aanraakte, ik zie de eigenaar niet meer voor me, ik weet er weinig meer van af, alleen dat het een hel bevat die mijn geest bijna had gebroken.

In de verte twinkelden kampvuren door de natte sneeuw heen. Zoveel dat ze de vorm van het land eronder onthulden, de bergen en de dalen. De manschappen van de prins van Pijl vulden drie valleien; een enkele was niet groot genoeg voor zijn leger. Drie valleien, verstopt met ridders en boogschutters, voetknechten, piekeniers, bijldragers en zwaarddraggers, karren en wagens, belegeringsmachines, ladders, touw en pek om te branden. En ergens in een blauw paviljoen Katherine Ap Scorrion met haar vierhonderd man, opgeslokt door de massa.

Zij haatte me tenminste. Ik sterf liever door de hand van iemand die op mijn dood uit is, voor wie dat iets betekent.

Binnen een dag zouden ze ons omsingeld en van de laatste valleien en bergpaden in het oosten afgesloten hebben. Dan zouden we wel zien. Ik had vier jaar standgehouden in het Spookslot sinds ik dat op mijn oom had veroverd. Vier jaar als koning van Renar. Ik zou er niet makkelijk afstand van doen. Nee. Dit werd hard tegen hard.

Het kind stond nu aan mijn rechterzij, bloedeloos en zwijgend.

Er school geen licht in, maar ik kon het door het donker heen altijd zien. Zelfs door mijn oogleden heen. Hij bekeek me met ogen die op de mijne leken.

Ik haalde het mes van mijn pols en tikte met de punt tegen mijn tanden. ‘Laat ze maar komen,’ zei ik. ‘Dat zal een opluchting zijn.’

Dat was waar.

Ik stond op en rekte me uit. ‘Blijf of ga weg, spook. Ik ga een dutje doen.’

En dat was gelogen.

De bedienden kwamen met het ochtendkrieken en ik liet me door hen aankleden. Het lijkt dwaas, maar naar blijkt moeten koningen doen wat koningen te doen staat. Zelfs koningen met een koperen kroon, één enkel, lelijk kasteel en een gebied dat het merendeel van zijn tijd besteedt aan onfatsoenlijk scherp stijgen en dalen en dat met meer geiten dan mensen bezaaid is. Naar blijkt zijn mensen eerder geneigd te sterven voor een koning die iedere ochtend wordt aangekleed door boeren met knijpvingers dan voor een koning die weet hoe hij zichzelf moet aankleden.

Ik ontbeet met warm brood. Daar laat ik mijn page’s morgens voor de deur van mijn kamer mee klaarstaan. Makin sloot zich bij me aan toen ik naar de troonzaal beende. Zijn hakken kletterden op de plavuizen. Makin is altijd al goed geweest in herrie maken.

‘Goedemorgen, hoogheid,’ zei hij.

‘Rot op met die flauwekul.’ Overall kruimels. ‘We hebben problemen.’

‘Dezelfde twintigduizend die we gisteravond op de stoep hadden staan?’ vroeg Makin. ‘Of nieuwe?’

In het voorbijgaan zag ik vluchtig het kind in een deuropening staan. Spoken en daglicht gaan niet goed samen, maar dit spook kon zich in ieder stukje schaduw vertonen.

‘Nieuwe,’ zei ik. ‘Ik ga voor het middaguur trouwen, en ik heb niets om aan te trekken.’

2

Trouwdag

‘Prinses Miana wordt begeleid door vader Gomst en de zusters van Onze Vrouwe,’ meldde Coddin. Hij leek nog steeds niet op zijn gemak in het fluweel van een kamerheer, het uniform van Hoofd van de Wacht had beter bij hem gepast. ‘Er moeten dingen gecontroleerd worden.’

‘Laten we maar blij zijn dat niemand mijn zuiverheid hoeft te controleren.’ Ik nestelde me eens goed op de troon. Verdraaid comfortabel: zwanendons en zijde. Koning zijn zit een mens toch al niet lekker, daar hoeft niet ook nog zo’n gotische stoel bij. ‘Hoe ziet ze eruit?’

Coddin haalde zijn schouders op. ‘Dit is gisteren door een bode gebracht.’ Hij hield een gouden kistje op ter grootte van een muntstuk.

‘Dus, hoe ziet ze eruit?’

Hij haalde nog eens zijn schouders op, wipte het kistje met zijn duimnagel open en tuurde naar de miniatuur. ‘Klein.’

‘Hier.’ Ik greep het medaillon om zelf te kijken. De kunstenaars die er weken over doen om die dingen met een enkele penseelhaar te schilderen, zullen nooit zoveel tijd steken in een lelijke afbeelding. Miana zag er aanvaardbaar uit. Ze had niet dat harde uiterlijk van Katherine, het soort uiterlijk waaraan je kunt zien dat iemand echt leeft en ieder ogenblik uitbuit. Maar als puntje bij paaltje komt, vind ik alle vrouwen aantrekkelijk. Hoeveel mannen van achttien zijn er kieskeurig?

‘En?’ vroeg Makin naast de troon.

‘Klein,’ zei ik, en ik schoof het medaillon in mijn gewaad. ‘Ben ik te jong voor de gehuwde staat, vraag ik me af?’

Makin tuitte zijn lippen. ‘Ik ben op mijn twaalfde getrouwd.’

‘Leugenaar!’ In al die jaren had sir Makin van Trent nooit over een vrouw gerept. Hij had me verrast; als je langs de wegen trekt, kun je moeilijk geheimen bewaren wanneer je na een harde dag vol bloedvergieten met broeders onder elkaar om het kampvuur bier zit te drinken.

‘Nee, geen leugen,’ zei hij. ‘Maar twaalf is te jong. Achttien is een goede leeftijd om te trouwen, Jorg. Je hebt lang genoeg gewacht.’

‘Wat is er met je vrouw gebeurd?’

‘Gestorven. Er was ook een kind.’ Hij klemde zijn lippen op elkaar.

Het is goed te weten dat je niet alles van iemand af weet. Goed dat er altijd nog meer in het vat zit.

‘Dus mijn toekomstige koningin is bijna zover,’ zei ik. ‘Zal ik in dit vod naar het altaar gaan?’ Ik trok aan de kraag van zwaar brokaat, waar mijn hele nek van jeukte. Niet dat het mij iets kon schelen, natuurlijk, maar een bruiloft is een vertoning voor hoog en laag, een soort bezwering, en het loont de moeite om het goed te doen.

‘Hoogheid,’ zei Coddin, bezig zijn ergernis voor de verhoging weg te ijsberen, ‘dit... verzetje komt op een slecht moment. Er staat een leger voor onze poort.’

‘En om eerlijk te zijn, Jorg, niemand wist van haar komst af voor die ruiter arriveerde,’ zei Makin.

Ik spreidde mijn handen. ‘Ik wist niet dat ze gisteravond zou arriveren. Ik ben geen helderziende, weet je.’ Ik ving een glimp op van het dode kind dat ingezakt in een verre hoek hing. ‘Ik had gehoopt dat ze voor het eind van de zomer zou komen. Hoe dan ook, dat leger moet nog ruim drie mijl marcheren als het voor mijn poort wil eindigen.’

‘Misschien zou uitstel beter zijn?’ Coddin haatte het kamerheerschap met iedere vezel van zijn bestaan. Misschien was dat waarom ik die taak alleen aan hem toevertrouwde. ‘Tot de omstandigheden minder... ongunstig zijn.’

‘Twintigduizend man voor de deur, Coddin. En duizend achter de muren. Nou ja, voor het merendeel ervoor, omdat ze niet in dat rottige kasteeltje van mij passen.’ Ik merkte dat ik glimlachte. ‘Volgens mij zullen de omstandigheden er niet op vooruitgaan. Dus kunnen we het leger behalve een koning net zo goed ook een koningin geven om voor te sterven, toch?’

‘En wat het leger van de prins van Pijl betreft?’ vroeg Coddin.

‘Is dit zo’n geval van tot het laatste moment doen of je geen plan hebt?’ vroeg Makin. ‘Waarna blijkt dat je er inderdaad geen hebt?’

Ondanks zijn woorden keek hij grimmig. Ik dacht dat hij misschien zijn eigen dode kind nog voor zich zag. Hij had al vaker samen met mij de dood onder ogen gezien, en erbij geglimlacht.

‘Hé, meisje!’ riep ik tegen een van de dienstmeisjes die aan het uiteinde van de zaal rondhingen. ‘Ga tegen die vrouw zeggen dat ze me een gewaad brengt dat geschikt is om in te trouwen. Maar let wel, niet iets met kant.’ Ik stond op en legde een hand op mijn zwaardknop. ‘De nachtpatrouilles zullen inmiddels wel terug zijn. Laten we naar de oostelijke binnenplaats gaan om te kijken wat ze te melden hebben. Ik heb Rooie Kent en Kleine Rikey met een van de wachtpatrouilles meegestuurd. Eens horen wat ze van die mannen van Pijl vinden.’

Makin liep voorop. Coddin was een beetje schrikachtig geworden met het oog op sluipmoordenaars. Ik wist wat er in de schaduwen van mijn kasteel loerde, en het waren geen sluipmoordenaars die me zorgen baarden. Makin sloeg een hoek om en Coddin pakte me bij mijn schouder om me tegen te houden.

‘De prins van Pijl wil me niet door een of andere zwartmantel aan het mes laten rijgen, Coddin. Hij wil geen valblad door mijn ochtendboterham laten mengen. Hij wil met twintigduizend man

over ons heen walsen en ons in het stof vertrappen. Hij heeft de troon van het keizerrijk al in zijn kop. Denkt dat hij met één teen binnen de Gulden Poort staat. Hij is al bezig een legende van zichzelf te maken en daar horen geen messen in het donker bij.'

'Uiteraard was je misschien het neersteken waard als je meer soldaten had.' Met een grijns keek Makin om.

De patrouille wachtte al op ons, stampend in de kou. Een paar vrouwen uit het kasteel maakten zich druk over de gewonden en brachten hier en daar een hechtinkje aan. Ik liet de aanvoerder verslag uitbrengen aan Coddin, terwijl ik Rooie Kent bij me riep. Rike doemde onuitgenodigd achter hem op. Na vier jaar in een kasteel was er nog niets van Rikes scherpe kantjes afgeslepen; nog altijd ruim twee meter rothumeur en een gezicht dat even bot, gemeen en wreed was als de ziel die eruit naar buiten keek.

'Kleine Rikey,' zei ik. Het was al een poosje geleden sinds ik de man voor het laatst had gesproken. Jaren. 'Hoe gaat het met die liefvallige vrouw van je?' In werkelijkheid had ik haar nog nooit gezien, maar het moest een formidabel vrouwmens zijn.

'Kapotgegaan.' Hij haalde zijn schouders op.

Ik keerde me zonder commentaar van hem af. Rike heeft iets waardoor ik in de aanval wil. Iets elementairs, rood van tand en klauw. Of misschien komt het alleen maar doordat hij zo verrekte groot is. 'En, Kent,' zei ik. 'Vertel me het goede nieuws eens.'

'D'r zijn er te veel.' Hij spuugde in het stof. 'Ik ga weg.'

'Kom, kom.' Ik sloeg een arm om hem heen. Kent ziet er niet uit, maar hij is stevig, een en al spier en bot, en nog bliksemsnel ook. Maar wat hem kenmerkt, wat hem anders maakt, is die killersmentaliteit. Chaos, dreiging, moord en doodslag, daar schrikt hij allemaal niet van. Tijdens een crisis bekijkt hij voortdurend de invalshoeken, houdt de wapens in de gaten, zoekt naar de opening en benut die.

'Kom, kom.' Ik trok hem naar me toe met mijn hand om zijn nek. Hij kromp in elkaar, maar het sierde hem dat hij niet naar zijn mes greep. 'Alles goed en wel' – ik loodste hem bij de pa-

trouille vandaan – ‘maar stel dat je dat niet deed. Alleen maar bij wijze van spreken. Stel dat jij hier in je eentje zat en buiten stonden ze met twintig man. Dan was de overmacht niet zoveel groter dan die je de baas was geworden toen we je in Rutton op de oever van het meer vonden, toch?’ Daar moest hij even om glimlachen. ‘Hoe zou je dan winnen, Rooie Kent?’ Ik noemde hem Rooie om hem aan de dag te herinneren dat hij met zijn witte wolvengrijns had staan natrillen in het rood van andermans bloed.

Hij beet op zijn lip en staarde langs me heen, blik op oneindig. ‘Ze zijn bij drommen gekomen, Jorg. In de valleien. Bij drommen. Eén man tegen een heleboel, die moet snel zijn, aanvallen, in beweging blijven. Iedere man is je schild tegen de volgende.’ Hij schudde zijn hoofd en zag mij weer staan. ‘Maar een leger is niet als één man in te zetten.’

Daar had Rooie Kent een punt. Coddin had het leger goed gedruild, vooral de eenheden van vaders Boswacht, maar in een veldslag raakt de samenhang altijd zoek. Bevelen gaan verloren of de mist in, worden niet gehoord of genegeerd, en vroeg of laat is het een bloedige chaos van ieder voor zich, en beginnen de aantallen te tellen.

‘Hoogheid?’ Het was de vrouw van de koninklijke garderobe met een of ander gewaad in haar hand.

‘Mabel!’ Ik spreidde mijn armen wijd en schonk haar mijn gevaarlijke glimlach.

‘Maud, sire.’

Ik moest toegeven dat die ouwe taart lef had. ‘Maud dan,’ zei ik. ‘En het is dus de bedoeling dat ik hierin ga trouwen?’

‘Als het u behaagt, sire.’ Ze maakte zelfs een soort reverence.

Ik pakte het gewaad van haar aan. Zwaar. ‘Katten?’ vroeg ik. ‘Daar waren er zo te zien een hoop van nodig.’

‘Sabelbont.’ Ze tuitte haar lippen. ‘Sabelbont en gouddraad. Graaf...’ Ze slikte haar woorden in.

‘Graaf Renar is hier zeker in getrouwd?’ vroeg ik. ‘Ach, als het goed genoeg was voor die smeerlap, waarom dan niet voor mij?’

Het ziet er in elk geval warm uit.’ Mijn oom Renar was me nog iets schuldig voor de doorns, het verlies van mijn moeder en het verlies van mijn broertje. Ik had hem van zijn leven, zijn kasteel en zijn kroon beroofd, maar toch was hij me nog iets schuldig. Met een bontmantel zou de rekening niet vereffend zijn.

‘U kunt beter opschieten, hoogheid,’ zei Coddin, wiens blikken nog rondwaarden op zoek naar sluipmoordenaars. ‘We moeten onze verdediging nog een keer controleren. De bevoorrading van de Kennische boogschutters organiseren en nadenken over voorwaarden voor overgave.’ Bij dat laatste keek hij me recht in de ogen, dat moet ik hem nageven.

Ik gaf Maud het gewaad terug en liet me door haar kleden terwijl de patrouille bleef toekijken. Coddin gaf ik geen antwoord. Hij zag bleek. Ik had hem graag gemogen vanaf het moment dat hij me probeerde te arresteren, en zelfs nog na het moment dat hij het waagde van overgave te reppen. Dapper, verstandig, bekwaam en eerlijk. Een beter man dan ik. ‘Laten we dit achter de rug zien te krijgen,’ zei ik, en ik liep naar de kapel.

‘Is het nodig, dit huwelijk?’ Coddin weer; hij bleef koppig de rol spelen die ik hem had toebedeeld. Praat tegen me, had ik gezegd. Denk nooit dat ik het niet mis kan hebben. ‘Als uw vrouw kan ze het hard te verduren krijgen.’ Daar moest Rike om gniffelen. ‘Als gast kunnen die lui van de Paardenkust haar vrijkopen.’

Verstandig en eerlijk. Ik weet niet eens hoe ik die dingen moet voorwenden. ‘Het is nodig.’

We bereikten de kapel via een wenteltrap, langs tafelridders in stalen harnassen. Op de borstkurassen was het merkteken van graaf Renar nog zichtbaar onder het mijne, alsof ik hier vier maanden had geregeerd, in plaats van vier jaar. De edelgeborenen die te arm, dom of trouw waren om al gevlucht te zijn zouden binnen op een rij staan. Buiten op de binnenplaats wachtte het boerenvolk. Ik kon ze ruiken.

Voor de deuren bleef ik staan en stak een vinger op om de rid-

der die zijn handen op de grendel had tegen te houden. ‘Overgave.’

Ik zag het kind weer, onder gekruiste standaards die aan de muur hingen. Hij was met mij meegegroeid. Jaren geleden was hij een baby geweest die me met dode ogen gadesloeg. Nu leek hij een jaar of vier. Ik tikte in snel tempo met mijn vingers tegen mijn voorhoofd.

‘Overgave?’ zei ik opnieuw. Ik had het pas twee keer gezegd, maar het woord klonk nu al vreemd, het begon aan betekenis te verliezen, zoals dat gebeurt met woorden die je steeds maar herhaalt. Ik dacht aan het koperen kistje op mijn kamer, en het zweet brak me uit. ‘We geven ons niet over.’

‘Dan moeten we vader Gomst zijn woorden maar snel laten zeggen,’ zei Coddin. ‘En onze verdedigingswerken nakijken.’

‘Nee,’ zei ik. ‘Er wordt niet verdedigd. We gaan in de aanval.’

Ik duwde de ridder opzij en smet de deuren wijd open. De kapelruimte was van muur tot muur met lijven gevuld. Mijn edelen waren blijkbaar armer dan ik had gedacht. En aan de linkerkant een plens blauw met paars, hofdames en ridders in harnas, gehuld in de kleuren van het huis Morgen, de kleuren van de Paardenkust.

En daar bij het altaar, haar hoofd gebogen onder een krans van lelies, mijn bruid.

‘Wel verdomme,’ zei ik.

Klein, dat kon wel kloppen. Ze leek een jaar of twaalf.

In vredestijd vervalt broeder Kent in zijn oude rol, een boer, geplaagd door vriendelijkheid, op zoek naar God in de stenen huizen waarin de vromen weeklagen. Het gevecht verbreekt zulke ketens. In de oorlog is Rooie Kent bijna goddelijk.